

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Яна Чанкова

относно дисертационния труд на тема *Article usage in English and Modern Greek and an Analysis of Errors Committed by Greek Learners of English as a Foreign Language* („Членуването в английския и новогръцкия език и анализ на грешките на гърци, изучаващи английски език като чужд“), представен от Христина Терзопулос, докторант в редовна форма на обучение към Катедрата по германистика и романистика при Филологическия факултет на Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград, за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Английски език“

Като начало ще се спра накратко на професионалните квалификации и преподавателската практика на докторант Христина Терзопулос. Тя има 2 бакалавърски степени в направление Филология от Солунския университет „Аристотел“ - по специалност Английска филология (2004 г.) и по специалност Италианска филология (2013 г.) и магистърска степен в направление Педагогика от Югозападния университет „Н. Рилски“ с придобита професионална квалификация „мениджър в образованието“ (2014 г.). Професионалното развитие на докторант Терзопулос започва в годината на нейното дипломиране с първата ѝ бакалавърска степен - 2004 г., когато тя започва работа като учител по английски език в началната степен на държавното образование в Серес и Кавала, а също и в частното училище по английски език „Евангелос Х. Узунис“ и в Центъра за продължаващо обучение в Драма. От 2006 г. досега тя работи като учител по английски език в прогимназиалната и гимназиалната степен на държавното образование в Драма. Освен това докторант Терзопулос е държавен служител при Министерството на образованието, научните изследвания и религиозните въпроси на Република Гърция.

Христина Терзопулос е зачислена като редовен докторант в Катедрата по германистика и романистика на Филологическия факултет на ЮЗУ със Заповед № 16/09.01.2017 г., а впоследствие срокът на докторантурата ѝ е удължен с една година с цел завършване на дисертационния труд (Заповед № 115/23.01.20 г.), като едновременно с това е назначен нов научен ръководител – доц. д-р Елена Чаушева поради пенсионирането на проф. д-р Елисавета Бояджиева. Докторант Терзопулос е отчислена с право на защита със Заповед № 69/18. 01. 2021 г.

Няма да е пресилено, ако се каже, че цялата професионална практика и експертен опит на докторант Терзопулос е в сферата на образованието и на обучението по английски език, което явно е мотивирало авторката при избора на областта на изследване и темата на представения от нея дисертационен труд *Article usage in English and Modern Greek and an Analysis*

of Errors Committed by Greek Learners of English as a Foreign Language („Членуването в английския и новогръцкия език и анализ на грешките на гърци, изучаващи английски език като чужд“). По мое мнение темата на дисертацията е актуална от научна и корективна гледна точка към областта на чуждоезиковото обучение, а структурата е традиционна и отговаря на изискванията, по-конкретно трудът се състои от увод, пет глави, заключение, библиография и 3 приложения с общ обем от 197 стр. Настоящата докторска дисертация се позиционира в сферата на интердисциплинарни проекти, като в основния фокус на изследването попадат грешките при употребата на английските членни форми от гърци, изучаващи английски език като чужд в средния курс на обучение, които се анализират с цел да се установи дали подобни грешки могат да бъдат отдадени на интерференция от родния език (стр. 1).

В увода докторант Терзопулос мотивира избора си на тема, конкретизира целите, задачите и методологичната рамка на изследването и формулира четири изследователски хипотези относно грешките в членуването, които биха могли да допуснат гръцките обучаеми, като прогнозира възможен висок процент грешки поради излишно добавяне на определителен член, включително със собствени имена, както и поради пропускане на неопределителен член пред съществителни имена в позиция на допълнение към глагола и същевременно относително нисък процент грешки поради смесване на двете членни форми (стр. 3).

Първа глава започва с литературен обзор и критичен анализ на теориите за контрастивния анализ, анализа на грешки и междинния език, които имат отношение към темата на дисертацията и продължава с дискусия на изследвания върху проблемите на употребата и усвояването на английските членни форми от изучаващи английски език като чужд.

Теоретичната рамка на изследването продължава да се разгръща и във втора глава, която се фокусира върху спорни въпроси, свързани с изследването на понятието определеност, както и на корелиращите с него понятия уникалност, идентификация, фамилиарност и др. Тази глава съдържа и задълбочен анализ и дискусия на понятията специфичност, референция и генеричност, които се явяват фундаментални по отношение на употребата на членните форми.

По много аналогичен начин следващите две глави – трета и четвърта представляват детайлно описание на английските/ гръцките членни форми и на условията за тяхната употреба. Дискутират се ключови по своята важност дефиниции и класификации на членните форми в двата езика, не на последно място се представят правилата за тяхната употреба, подкрепени с множество примери, включително такива илюстриращи изключенията от правилата. В края на четвърта глава са систематизирани приликите и разликите в употребата на членните форми в двата езика.

Пета глава представя емпиричното изследване с фокус върху резултатите от количествения и качествения анализ на данните, получени вследствие на приложението на тестовия инструментариум. Резултатите се анализират в рамката на контрастивния анализ на грешките, при което се обособяват 3 категории грешки, а по-точно свръхупотреба/ изпускане/ смесване на членните форми. Прави се изводът, че резултатите от емпиричното изследване валидизират 4-те хипотези, базирани на структурните разлики между езиките. Грешките се интерпретират от гледна точка на честота на поява, предполагаеми източници и възможен интерференционен характер.

Заклучението резюмира изводите, направени от докторантката въз основа на проведеното изследване и допълнително съдържа някои наблюдения върху употребата на английските членни форми от гръцки обучаеми, изучаващи английски език като чужд.

Библиографската справка включва 132 заглавия на английски и гръцки език и може да се определи като съвременна, адекватна за целите на подобно изследване и коректно представена.

Методологията на изследването се основава на първо място на силната версия на контрастивния анализ с неговите основни елементи, т.е. описание на двете езикови системи на структурно ниво, определяне на приликите и разликите между тях и хипотезиране на възможните области на трудност при усвояването на английските членни форми от гръци, които изучават английски като чужд език въз основа на идентифицираните различия между двата езика. В съответствие със слабата версия на контрастивния анализ е проведено емпирично изследване и анализ на грешките на обучаемите с цел идентифициране, категоризиране и евалюация на грешките. Резултатите от изследването се верифицират при използването на различни методи за корелационен и регресионен статистически анализ, включително дисперсионен анализ. В тази връзка бих искала да отбележа, че при наблюдаваните ограничения върху корпуса на изследването дори ANOVA анализът не е панацея, защото той може да установи дали между изследваните независими променливи съществува зависимост, но не може да измери силата на зависимостта или нейната посока.

Подходът, използван при анализа на езиковите данни обаче е по-скоро синхронен – анализират се грешките при употребата на английските членни форми на базата на писмена продукция на гръцки ученици от прогимназиалната и гимназиалната степени (а по-точно 67 ученици на ниво A2, 64 - на ниво B1 и 74 - на ниво C1 от Европейската езикова рамка, стр. 110). Тестовият инструментариум включва 3 теста, по един за всяко ниво, като всеки тест се състои от три различни задачи, т.е. изводите направени въз основа на анализа на грешките при използването на английските членни форми са валидни в рамките на 3

синхронно проведени тествания. В тази връзка бих препоръчала на докторант Терзопулос в бъдещата си изследователска работа да проведе и допълнително диахронно изследване с цел съпоставяне, валидизиране и повишаване на степента на надеждност на резултатите.

Бих искала да отбележа също, че се запознах с резултатите от проверката с Turnitin plagiarismchecker, съгласно които общата уникалност на текста е 71 % (Similarity index 29%). Мисля, че процентът на съвпадения е в рамките на допустимото, още повече че са маркирани цитати и термини, установени фрази и конструкции, каквито се използват във всяка научна разработка.

След като се запознах с коригирания вариант на труда на докторант Терзопулос мога да кажа, че съм удовлетворена от поправките и допълненията, нанесени от нея по мои препоръки и забележки. Макар че в труда има някои спорни моменти или твърдения, свързани с приложението на теорията за анализа на грешките към корпусния материал, бих искала да отбележа, че като цяло анализирането на грешките и дискусията на техните вероятни източници и интерфериращите фактори са направени професионално, обосновано и компетентно. Дисертационният труд се отличава с дескриптивна и обяснителна адекватност в рамките на проведеното изследване с неговите неминуеми ограничения, като например: малък брой участници, ограничен обем на корпусния материал и др.

Авторефератът е разработен съгласно изискванията за достоверно отразяване на съдържанието, целите и задачите, основните концептуални моменти, използваните методи, наблюденията и резултатите от анализа, които се съдържат в дисертационния труд. Посочени са 7 приноси с научен и научно-приложен характер.

Представеният доказателствен материал показва, че докторант Терзопулос е изпълнила минималните национални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ според ЗРАСРБ.

Като отчитам качествата на дисертационния труд и постигнатите в него резултати и приноси, давам положителната си оценка и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Христина Терзопулос ОНС „доктор“ по научната специалност „Английски език“, професионално направление 2.1 Филология, област на висшето образование 2. Хуманитарни науки.

26.06.2021 г.

Изготвил:

/доц. д-р Яна Чанкова/